

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z GEOGRAFII

obowiązujące w Szkole Podstawowej nr 43 im. Simony Kossak w Białymstoku.

Zasady oceniania z biologii zostały opracowane na podstawie:

1. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 373 z późn. zm.);
2. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 z późn. zm.);
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 13 sierpnia 2021 zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej z dnia 14 lutego 2017r. (Dz. U. z 2021r. poz. 1533z późn. zm.)
4. Statutu Szkoły Podstawowej Nr 43 im. Simony Kossak w Białymstoku
5. Wewnątrzszkolnych Zasad Oceniania Szkoły Podstawowej nr 43 im. Simony Kossak w Białymstoku.

ZASADY OGÓLNE

Przedmiotowe Zasady Oceniania mają na celu:

- 1) bieżące i systematyczne obserwowanie postępów ucznia w nauce,
- 2) zaznajomienie ucznia z poziomem jego osiągnięć oraz motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- 3) dostarczenie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.

CELE EDUKACYJNE / CELE KSZTAŁCENIA

1. Opanowanie podstawowego słownictwa geograficznego w celu opisywania oraz wyjaśniania występujących w środowisku geograficznym zjawisk i zachodzących w nim procesów.
2. Poznanie wybranych krajobrazów Polski i świata, ich głównych cech i składników.
3. Poznanie głównych cech środowiska geograficznego Polski, własnego regionu oraz najbliższego otoczenia - "małej ojczyzny", a także wybranych krajów i regionów Europy oraz świata.
4. Poznanie zróżnicowanych form działalności człowieka w środowisku, ich uwarunkowań i konsekwencji oraz dostrzeganie potrzeby racjonalnego gospodarowania zasobami przyrody.
5. Rozumienie zróżnicowania przyrodniczego, społeczno-gospodarczego i kulturowego świata.
6. Identyfikowanie współzależności między elementami środowiska przyrodniczego i społeczno-gospodarczego oraz związków i zależności w środowisku geograficznym w skali lokalnej, regionalnej i globalnej.
7. Określanie prawidłowości w zakresie przestrzennego zróżnicowania warunków środowiska przyrodniczego oraz życia i różnych form działalności człowieka.
8. Integrowanie wiedzy przyrodniczej z wiedzą społeczno-ekonomiczną i humanistyczną.

OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIÓW PODLEGAJĄCE OCENIE:

Wiadomości

- a) uczeń zna i rozumie terminy geograficzne ,
- b) wskazuje i ocenia zmiany w środowisku pod wpływem działalności człowieka,

Umiejętności

- a) rozumie podstawowe pojęcia geograficzne,
- b) orientuje się na mapie i w terenie ,
- c) obserwuje i opisuje środowisko przyrodnicze i zjawiska w nim zachodzące,
- d) wykonuje proste doświadczenia i interpretuje ich wyniki ,

- e) samodzielnie dociera do różnych źródeł informacji ,
- f) przedstawia na forum klasy wyniki swojej pracy,
- g) wykorzystuje wiedzę w praktyce,

Postawy

- a) postawy proekologiczne,
- b) odpowiedzialnego działania na rzecz środowiska,
- c) zaangażowania podczas pracy lekcyjnej,
- d) aktywnego udziału w konkursach geograficznych,
- e) wykonanie dodatkowych prac (prezentacje, doświadczenia, prace długoterminowe, modele, albumy)

WYMAGANIA PROGRAMOWE/ KRYTERIA OCENY Z GEOGRAFII

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

Uczeń spełnia wszystkie kryteria ujęte w wymaganiach na ocenę bardzo dobrą, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania, a ich efekty potrafi zaprezentować innym w konkretnej formie. Jest aktywny w konkursach przedmiotowych.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

opanował materiał przewidziany w podstawie programowej dla danej klasy oraz praktycznie stosuje umiejętności z zakresu kluczowych kompetencji w edukacji geograficznej. W szczególności: przygotowanie ucznia do lekcji jest pełne, wszechstronne oraz systematyczne, sprawnie posługuje się wiadomościami i zdobytymi umiejętnościami, podczas wypowiedzi ustnej samodzielnie potrafi interpretować omawiane zagadnienie, jego wypowiedź jest ładna, ciekawa i poprawna pod względem merytorycznym, stylistycznym i gramatycznym, samodzielnie dokonuje interpretacji treści mapy i innych materiałów źródłowych, obok prawidłowego wnioskowania przeprowadza proste analizy zjawisk, potrafi zastosować wiedzę w praktycznym działaniu, chętnie wykonuje zadania i prace dodatkowe, wykorzystuje różne źródła informacji do pogłębiania swojej wiedzy, bierze aktywny udział w przedsięwzięciach o charakterze środowiskowym, wnosi twórczy wkład w realizację zadań oraz omawianych zagadnień, pracuje nad własnym rozwojem lub bierze aktywny udział w konkursach o treściach geograficznych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności w stopniu dobrym. W szczególności: pracuje systematycznie, a jego przygotowanie, choć pełne jest różne jakościowo, posiada dobrą orientację na mapie świata, czyta ze zrozumieniem mapy tematyczne, dokonuje poprawnych interpretacji różnorodnych tekstów źródłowych, udziela zasadniczo samodzielnie odpowiedzi, choć uwidaczniają się niewielkie braki w wiedzy lub wypowiedź nie wyczerpuje omawianego zagadnienia, wiadomości i umiejętności podstawowe są dla niego zrozumiałe, potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania o pewnym stopniu trudności tu: treści przystępne, średnio trudne, wykonuje wszystkie obliczenia stosowane w geografii, dostrzega zależności przyczynowo-skutkowe, łączy zagadnienia w logiczne ciągi, opanował umiejętność dokonywania interpretacji prostych zjawisk przedstawianych graficznie, w mowie żywej i pisanej posługuje się językiem poprawnym pod względem merytorycznym, stylistycznym i gramatycznym, potrafi wartościować działalność człowieka środowisku, aktywnie i efektywnie pracuje i współpracuje w zespołach grupowych, chętnie wykonuje dodatkowe zadania.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

Uczeń opanował podstawowe wiadomości i wybrane umiejętności określone podstawą programową. W szczególności: posiada podstawową orientację na mapie i w przestrzeni geograficznej, poprawnie wyraża swoje myśli w prostych i typowych przykładach w mowie żywej i pisanej, przy wypowiedzi widać nieliczne błędy, odpowiedź ustana odbywa się przy pomocy nauczyciela zadającego kolejne pytania, samodzielnie i w grupie rozwiązuje poprawnie nieskomplikowane polecenia, potrafi naśladować podobne rozwiązania w analogicznych sytuacjach, wartościuje elementy działalności człowieka środowisku, poprawnie odczytuje dane z tekstu, rysunków, diagramów, tabel, przetwarza proste dane na wykresy, wykonuje wybrane, proste

obliczenia stosowane w geografii, z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania sytuacji problemowych.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

Uczeń ma braki w wymaganiach koniecznych z zakresu wiadomości i umiejętności. Tu: opanował w stopniu elementarnym umiejętność czytania map, posiada elementarną orientację na mapie świata, Europy i Polski, posługuje się w stopniu elementarnym słownictwem i terminologią geograficzną w mowie żywej i pisanej, samodzielnie rozwiązuje i wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności, przejawia chęć i gotowość pracy i współpracy, umie wykorzystać różne źródła informacji, przy czym objawia się to jako praca odtwórcza, wskazująca na słabe zrozumienie polecenia, nadrabia zaległości, przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi na proste pytania.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

Uczeń nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności zawartych w wymaganiach podstawy programowej dla szkoły podstawowej – potrzebnych do kontynuowania nauki. W szczególności: wykazuje brak systematyczności i chęci do nauki, nie posiada podstawowej orientacji na mapie, nie wykonuje zadań domowych, nie potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł, w tym treści podręcznika, nie pracuje na lekcji, nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych i praktycznych o elementarnym stopniu trudności samodzielnie, w grupie lub nawet przy pomocy nauczyciela, nie udziela prawidłowych odpowiedzi na większość zadanych mu pytań

Laureaci konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim w szkole podstawowej otrzymują z geografii celującą roczną (śródroczną) ocenę klasyfikacyjną.

Uczeń, który tytuł laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim bądź laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej uzyskał po ustaleniu, albo uzyskaniu rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej z geografii otrzymuje z tego przedmiotu celującą końcową ocenę klasyfikacyjną.

SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW:

A/ sprawdziany – po zakończeniu każdego działu, zapowiedziane tydzień wcześniej i poprzedzone powtórzeniem. W przypadkach niezależnych od ucznia (choroba, sprawy rodzinne), uczeń jest zobowiązany do napisania zaległej pracy w terminie dwóch tygodni lub uzgodnionym z nauczycielem. Sprawdzone i ocenione prace pisemne uczeń i jego rodzice otrzymują do wglądu w szkole.

B/ kartkówki - obejmują maksymalnie materiał z trzech jednostek lekcyjnych i nie muszą być zapowiedziane.

Nauczyciel ma obowiązek zwrócić sprawdzone prace klasowe, sprawdziany, testy i kartkówki w terminie do dwóch tygodni roboczych. Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne uczeń otrzymuje do wglądu podczas zajęć dydaktycznych. Rodzice mogą otrzymać pisemne prace kontrolne do wglądu podczas zebrań lub innych osobistych kontaktów z nauczycielem. Prac pisemnych nie wydaje się rodzicom do domu oraz nie wykonuje się ich kopii.

C/ odpowiedzi ustne – obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich zajęć, w przypadku lekcji powtórzeniowych - z całego działu. Uczniowie są odpytywani na bieżąco.

D/ prace domowe – dotyczą omawianych partii materiału, sprawdzane są na bieżąco, oceniane wg uznania nauczyciela.

E/ prace dodatkowe (prezentacje, projekty, doświadczenia, prace długoterminowe, modele, albumy) – dotyczą omawianych partii materiału lub wykraczają poza program. Ocenie podlega: poprawność merytoryczna, samodzielność wykonania. Kryteria uzgodnione z uczniami.

F/ zaangażowanie i praca na lekcji, aktywność – oceniane jest na bieżąco i z bieżącego materiału.

G/ praca w grupie – ocenę za pracę w grupie może otrzymać cała grupa lub indywidualni uczniowie. Ocenie podlegają umiejętności :

- planowania i organizowania pracy grupowej
- efektywnego współdziałania
- wywiązywania się z powierzonych ról
- rozwiązywania problemów w sposób twórczy

H/ udział i znaczące sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.

I/ wpływ na ocenę ma również postawa ucznia wobec przedmiotu, odzwierciedlająca się w wysiłku wkładanym przez ucznia w proces uczenia się, przygotowanie do zajęć.

Przy ocenianiu stosuje się następujący przelicznik procentowy:

100%	-	95%	-	celująca
94%	-	85%	-	bardzo dobra
84%	-	75%	-	dobra
74%	-	50%	-	dostateczna
49%	-	30%	-	dopuszczająca
29%	-	0%	-	niedostateczna

Dodatkowe symbole używane przy ocenie

- „+” – zaangażowanie i praca na lekcji, krótka praca domowa, krótka odpowiedź ustna (3 znaki „+” - ocena bdb, 5 znaków „+” – ocena celująca),
- „ – „ - brak pracy domowej, nieprzygotowanie do lekcji (3 znak „ – „ - ocena ndst.),
- „ np.” – nieprzygotowanie do lekcji zgłoszone na początku zajęć.

Zasady zgłaszania nieprzygotowania do lekcji

Uczeń może zgłosić brak pracy domowej lub brak obowiązkowego wyposażenia (podręcznik, zeszyt ćwiczeń, zeszyt przedmiotowy) dwa razy w ciągu semestru (jeden raz gdy przedmiot występuje tylko raz w tygodniu). Nieprzygotowanie odnotowane jest wpisem do Librusa: „np” Za każde następne nieprzygotowanie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych kartkówek i lekcji powtórzeniowych. Brak przygotowania do zajęć uczeń zgłasza nauczycielowi przed lekcją.

Zasady poprawiania ocen

Poprawa sprawdzianów jest dobrowolna, uczeń może poprawić jednorazowo każdy sprawdzian, z którego otrzymał ocenę niedostateczną lub dopuszczającą. Przy poprawianiu sprawdzianów kryteria ocen nie zmieniają się. Otrzymana przy poprawie ocena wpisana jest do dziennika.

Jeżeli z pracy klasowej uczeń uzyska ocenę niedostateczną lub dopuszczającą, to ma możliwość zaliczenia danej partii materiału w formie pisemnej w terminie ustalonym z nauczycielem. Uczeń poprawia ocenę tylko raz w ciągu dwóch tygodni. Oceny z kartkówek, prac domowych i odpowiedzi nie można poprawiać. Uzasadnienie: uczeń powinien pracować systematycznie. Sprawdziany zawierają materiał programowy sprawdzony podczas kartkówek, prac domowych i odpowiedzi – poprawa pracy klasowej świadczy o opanowaniu materiału z działu.

Nie ocenia się ucznia w pierwszym dniu po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole.

Sposób ustalenia oceny śródrocznej i rocznej

Ocena klasyfikacyjna śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych, lecz ustalana jest na podstawie średniej ważonej. Ocena ta uwzględnia wszystkie oceny cząstkowe za poszczególne umiejętności ucznia.

1. Przy ustaleniu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów aktywności według następującej kolejności i wagi:

- sprawdziany- **waga 3**
- kartkówki, odpowiedź ustna - **waga 2**
- prace domowe, zaangażowanie i aktywność na lekcji i poza nią, praca w grupie, praca długoterminowa, prace dodatkowe, - **waga 1**

Średnia ważona, obliczana wg poniższego wzoru, jest oceną wyjściową do wystawienia oceny śródrocznej.

$W = \frac{\text{Suma iloczynów (ocena x waga)}}{\text{Suma wag}}$		Średnia ważona	Ocena
		$1,6 < W \leq 2,6$	dopuszczający
		$2,6 < W \leq 3,6$	dostateczny
		$3,6 < W \leq 4,6$	dobry
		$4,6 < W \leq 5,6$	bardzo dobry
		$W > 5,6$	celujący

2. Ocena roczna wyliczana jest jako średnia ważona ocen wynikających z ocen uzyskanych w I i II semestrze – zaokrąglona do liczby całkowitej.

Sposoby informowania uczniów i rodziców o wymaganiach i osiągnięciach

- zapoznanie uczniów z Przedmiotowymi Zasadami Oceniania w pierwszym tygodniu nowego roku szkolnego,
- oceny cząstkowe są jawne, oparte o opracowane kryteria,
- sprawdzone i ocenione prace pisemne omawiane są w czasie zajęć,
- sprawdzone i ocenione prace pisemne są do wglądu dla ucznia i rodzica,
- prace pisemne przechowywane są w szkole do końca roku szkolnego,
- prace ucznia udostępniane są rodzicom w czasie zebrań, konsultacji i indywidualnych spotkań,
- o uzyskanych przez ucznia ocenach i jego zachowaniu rodzic jest informowany poprzez dziennik elektroniczny, na zebraniach, w czasie konsultacji lub indywidualnych spotkań.

Przedmiotowe Zasady Oceniania z geografii zostały opracowane przez nauczycieli zespołu matematyczno – przyrodniczego.